

İlahiyat Akademisyenlerine Hitap Edebilecek SSCI ve AHCI Dizinlerinde Taranan Dergilerin Tanıtımı Üzerine Bir Çalışma

Doç. Dr. Adnan Arslan | ORCID: 0000-0002-3989-6612 | adnan.arslan@bilecik.edu.tr

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Arap Dili ve Belagati,

Bilecik, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/00dzfx204>

Öz

Türk ilahiyatçılarının *Dârülfünun İslami İlimler Mecmuası*nda ilk makalesini yayımladığı 1924 yılından günümüze kadar, Türkiye sınırları içerisinde yaklaşık 100'ü aşkın ilahiyat/İslami ilimler dergisinde binlerce bilimsel makale yayımlanmıştır. İslami ilimler araştırmalarında akademisyenlerimiz nicelik bakımından göz doldurur bir seviyeyi yakalamış durumdadırlar. Ancak şu var ki bu yayınların büyük çoğunluğunun yazım dili Türkçe olduğu için diğer ülkelerde yayımlanan dergi makalelerinden atıf almakta zorlanmaktadır. Bu bakımdan ortada, ilahiyatçılarımızın uluslararası çapta seslerini duyuramamak gibi bir sorunu vardır. Bu çalışmada ilahiyatçılarımızın fark edilememesi sorununun çözümüne yardımcı olacak bir adım atılmıştır. O da Türk ilahiyatçıları ile ilgili kaleme aldıkları makalelerin yayımlanma potansiyeli olan AHCI ve SSCI dizinlerinde taranan dergilerden haberdar etmektir. Makalede, mezkûr dizinlerde taranan ilişkili dergiler hakkında istatistikî bilgiler verilmiştir. Bu dergileri daha öncesinde fark eden Türk ilahiyatçıları bu dergilerde yaptığı yayınların yazar, sayı ve künye bilgileri paylaşılmış ve bu suretle özellikle genç kuşak Türk ilahiyatçılarına yurt dışı yayın için adres sunulmuştur. Bu çalışmanın öncelikli amacı Türkiye dışında, SSCI ve AHCI dizinlerinde taranan dergilerde makale yayımlatmak isteyen Türk ilahiyatçılarına yardımcı olmaktır. Çalışma ile hedeflenen diğer bir husus da Türk ilahiyatçıları dünyada İslami ilimler alanında hangi yazarların ne tür çalışmalar yaptığını dair bilgi vermektir. Bu suretle çalışma, ağırlıklı olarak akademiye yurt dışı yayın deneyimi yaşamak isteyen araştırmacılara yardımcı olma fikrine dayalıdır. İlahiyat araştırmacılarına hitap edebilecek AHCI ve SSCI dizinlerinde taranan akademik dergiler bu makalede yer verilenlerle sınırlı değildir. Ancak bu dergilerde Türk akademisyenlerin ilahiyat konuları ile alakalı makaleler yayımladıkları görülmüş ve bu yüzden çalışmanın kapsamı ilgili dergilerle sınırlı tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler

İlahiyat, AHCI, SSCI, Dergi, Yabancı Yayın.

Atıf Bilgisi

Arslan, Adnan. "İlahiyat Akademisyenlerine Hitap Edebilecek SSCI ve AHCI Dizinlerinde Taranan Dergilerin Tanıtımı Üzerine Bir Çalışma". *Nisar* 5 (Kasım 2024), 85-112.

Geliş Tarihi	20.06.2024
Kabul Tarihi	11.10.2024
Yayın Tarihi	30.11.2024
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması	Yapıldı - Turnitin
Etik Bildirim	nisardergisi@gmail.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

A Descriptive Study on Journals Scanned in SSCI and AHCI Indexes That May Address Theologians

Assoc. Prof. Dr. Adnan Arslan | ORCID: 0000-0002-3989-6612 | adnan.arslan@bilecik.edu.tr

Bilecik Seyh Edebali University, Faculty of Islamic Sciences, Department of Arabic Language and Rhetoric, Bilecik, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/00dzfx204>

Abstract

Since 1924, when Turkish Theologians published their first article in Darulfünun Islamic Sciences Journal, thousands of scientific articles have been published in more than 100 theological journals within the borders of Turkey. Turkish theologians have reached an impressive level in terms of quantity in Islamic sciences research. In this respect, there is a problem of Turkish theologians' voices not being heard internationally. This study aims to provide a solution to this problem of inaccessibility of our theologians. It is to inform Turkish theologians about the journals scanned in AHCI and SSCI indexes that have the potential to publish the articles they write about their field. In the article, statistical information is given about the relevant journals scanned in the mentioned directories. The author, issue and imprint information of the publications made in these journals by Turkish theologians who had noticed these journals before were shared, and thus, an address for publication abroad was provided, especially to the new generation of Turkish theologians. The primary aim of this study is to help Turkish theologians who want to get their articles published in journals indexed in SSCI and AHCI outside Turkey. Other objectives of the study Another issue is to determine where Turkish theologians are in the field of Islamic sciences in the world. to provide information on what kind of work the authors have done. In this way The study is mainly aimed at those in academia who want to have an overseas publication experience is based on the idea of helping researchers. Theology researchers Academic journals indexed in AHCI and SSCI indexes that may be addressed in this article are not limited to those included in these journals. However, in these journals, Turkish academics published articles related to theological issues, and therefore the scope of the study was limited to the relevant journals.

Keywords

Theology, AHCI, SSCI, Journal, Foreign Publication.

Citation

Arslan, Adnan. "İlahiyat Akademisyenlerine Hitap Edebilecek SSCI ve AHCI Dizinlerinde Taranan Dergilerin Tanıtımı Üzerine Bir Çalışma". *Nisar* 5 (Kasım 2024), 85-112.

Date of Submission	20.06.2024
Date of Acceptance	11.10.2024
Date of Publication	30.11.2024
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Plagiarism Checks	Yes - Turnitin
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	nisardergisi@gmail.com
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0 .

Giriş

Türkiye’de sosyal bilimlerde, akademik yükselme kriterlerine göre en yüksek puan getiren çalışmaların, SSCI (Social Sciences Citation Index) ve AHCI (Arts and Humanities Citation Index) indekslerinde taranan dergilerde yayımlanmış makaleler olduğu bilinmektedir. Buna binaen araştırmacılar, bu iki indekse giren dergileri aramakta ve makalelerini yayımlatabilmek için büyük bir uğraş vermektedirler. Türkiye’den AHCI indeksinde 6,¹ SSCI indeksinde ise 7 dergi² dizinlenmektedir. Bu iki indekste taranan 13 derginin kapsamının İslami ilimler ile doğrudan ilişkili olduğunu söylemek mümkün değildir. Dolayısıyla bu iki indeks tarafından taranan dergilerde makale yayımlatmak isteyen Türk ilahiyatçıların yurt dışındaki dergilerde kendilerine yer araması gerekmektedir.

1. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Sınırlılıkları

Bu çalışmanın öncelikli amacı Türkiye dışında, SSCI ve AHCI dizinlerinde taranan dergilerde makale yayımlatmak isteyen Türk ilahiyatçılarına yardımcı olmaktır. Çalışma ile hedeflenen diğer bir husus da Türk ilahiyatçıların dünyada İslami ilimler alanında ne tür çalışmalar yaptığına dair bilgi vermektir. Bu suretle çalışma, ağırlıklı olarak akademide yurt dışı yayın deneyimi yaşamak isteyen araştırmacılara yardımcı olma fikrine dayalıdır.

İlahiyat araştırmacılarına hitap edebilecek AHCI ve SSCI dizinlerde taranan akademik dergiler bu makalede yer verilenlerle sınırlı değildir. Ancak bu dergilerde Türk akademisyenlerin ilahiyat konuları ile alakalı makaleler yayımladıkları görülmüş ve bu yüzden çalışmanın kapsamı ilgili dergilerle sınırlı tutulmuştur.

2. Araştırmanın Yöntemi

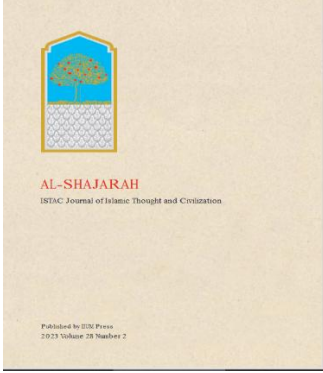
Araştırmada SSCI ve AHCI dizinindeki dergileri tespit etmek için Web of Science veri tabanının dergi arama sitesi (<https://mil.clarivate.com/home>) kullanılmıştır. Burada alanla ilgili olduğu düşünülen anahtar kelimeler yardımıyla bu dergiler tespit edilmiştir. İslami ilimlere ait çalışmaları yayımladığı tespit edilen dergilerin tüm sayılarına ait bibtex çıktıları alınmıştır. Bu çıktılar *Bibliometrix* uygulamasında işlenmiş³ ve çalışmanın amacı doğrultusunda belirlenen parametrelere göre analizler yapılmıştır. Çalışmada istatistiksel analizler için R 4.2.2 (Core Team) programlama dilinin bibliometrix paketi kullanılmıştır.

-
- 1 Adalya, Belleten, Metu Journal of The Faculty of Architecture, Milli Folklor, Olba, Osmanlı Araştırmaları.
 - 2 Amme İdaresi Dergisi, Bilig, Eğitim Ve Bilim, Türk Geriatri Dergisi, Türk Psikiyatri Dergisi, Türk Psikoloji Dergisi, Uluslararası İlişkiler.
 - 3 Massimo Aria – Corrado Cuccurullo, “Bibliometrix: an R-Tool for Comprehensive Science Mapping Analysis”, Journal of Informetrics 11/4, (2017), 959-975.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Web of Science (Core Collection) veri tabanı esas alınmıştır.⁴

3. Bulgular

3.1. al-Shajarah

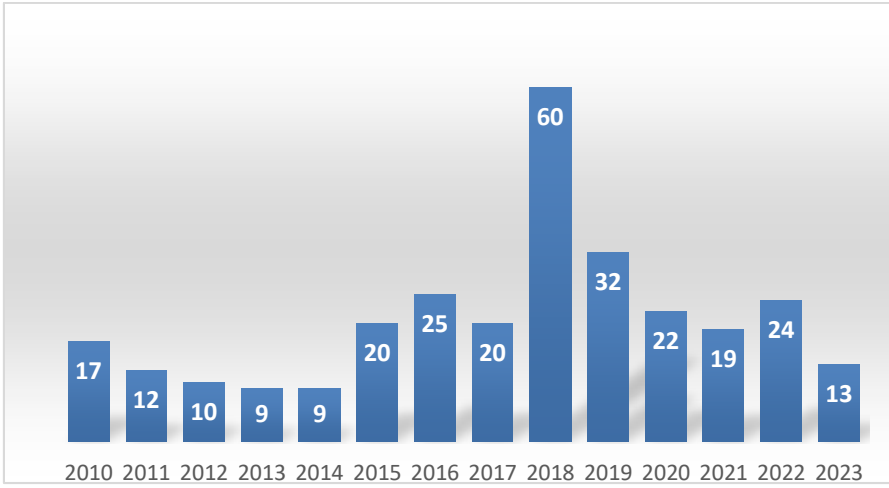
Yapılan taramalara göre Türkiye'deki ilahiyat fakültelerinde çalışan araştırmacılara hitap edecek en uygun dergi Malezya menşeli *al-Shajarah* Dergisi'dir. İslam dünyasında AHCI indeksi tarafından taranan tek İslami ilimler dergisi olarak öne çıkmaktadır. Dergi, 1982 senesinde Mahatir Muhammed tarafından tesis edilen Uluslararası Malezya İslam Üniversitesi'ne bağlı Uluslararası İslam Düşünce ve Medeniyeti Enstitüsü'nün akademik yayınıdır. 1996 yılından buyana istikrarlı bir yayım hayatı olan dergi günümüze kadar toplam 63 sayı çıkarmayı başarmıştır.

3.1.1. Derginin Yıllara Göre Yayın Dağılımı

Aşağıdaki grafikte derginin yıllara göre yayımladığı makale sayıları yer almaktadır.

Şekil 1: Yıllara Göre Makale Sayıları

⁴ Örnek bibliyometrik analiz çalışmaları için bk. Danica Zeleznik vd. "a Bibliometric Analysis of the Journal of Advanced Nursing 1976-2015", Journal of Advanced Nursing 73/10 (2017), 2407-2419; Ivan Zupic, Tomaž Čater, "Bibliometric Methods in Management and Organization", Organizational Research Methods 18/3 (2015), 429- 472; Ole Ellegaard, Johan A. Wallin, "the Bibliometric Analysis of Scholarly Production: How Great is the Impact?", Scientometrics 105 (2015), 1809-183; Ole Ellegaard, "The Application of Bibliometric Analysis: Disciplinary and User Aspects", Scientometrics 116 (2018), 181-202.

Bu grafikte dikkat çeken en önemli husus 2018 yılında 60 makale ile zirvenin yakalanmış olmasıdır. Önceki ve sonraki yıllara oranla bu sert yükselişin açıklaması, bu yılda 5 sayının yayımlanmış olmasıdır. Önceki ve sonraki yıllarda bu denli çok özel sayı yayımlanmamıştır. İslami bankacılık, göç ve mülteci çalışmaları ile eğitim konulu özel sayılarla 2018 yılı oldukça verimli geçmiştir. Derginin özel sayılarına tahsis edilen konular içerisinde özellikle göç ve mülteci meselesinin Batılı araştırmacıların dikkatini çekecek potansiyelde olduğu açıktır. Bu açıdan dergi editör ekibinin, özel sayı konusu belirlerken küresel sorunlara duyarlı davrandığı söylenebilir. Dergide yayımlanmış makalelere hızlıca göz attığımızda doğrudan İslami ilimler ile ilgili olduğu görülen çok sayıda makale yer almaktadır. Bu makalelerin tamamına burada yer vermek çalışmanın sınırını aşacağı için birkaç örnekle yetinmek yerinde olacaktır:

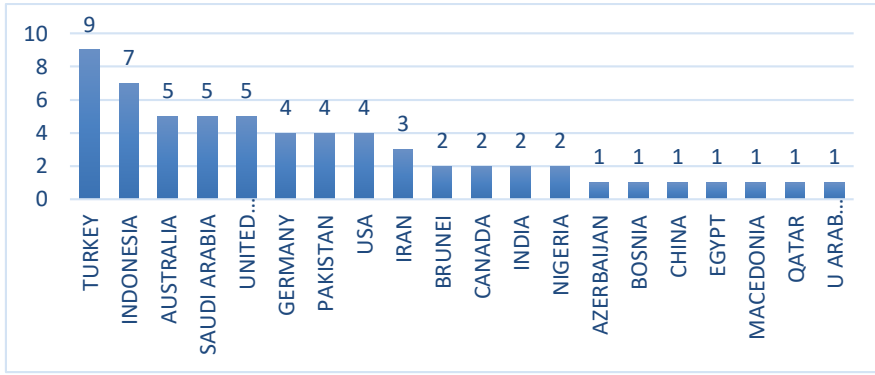
1. Arshad Islam, Ruqaia Taha Al-Alwani: *Norms of Rise and Fall of Civilizations in The Qur'an: Beneficial Knowledge and Justice as a Model* (Kuran'da Medeniyetlerin Yükseliş ve Çöküş Normları: Bir Örnek Olarak Faydalı Bilgi ve Adalet)
2. Konul Bunyadzade: *Eidos in Sufi Phenomenology* (Tasavvuf Fenomenolojisinde Eidos)
3. Saeideh Sayari vd: *Ibn Arabi and His Challenges on the Issue of Free Will* (İbn Arabi ve Özgür İrade Konusunda Karşılaştığı Zorluklar)
4. Megawati Moris: *Ibn Al-'Arabi's Concept of Dreams* (İbn Arabî'nin Rüya Kavramı)
5. Mohammed Farid Ali al-Fijawi, Saidatolakma Mohd Yunus: *Modern Applications of Profit-Sale (Bay' Murābahah) from a Maqāṣid Shari'ah Perspective* (Makāsıdu'ş-Şerīa Açısından Murābaha Akdinin Modern Uygulamaları)
6. Khairussaadah Wahid: *Interpretation and Views of Quranic Commentaries on the Planet Based on Al-Kawkab and Al-Kawakib Terms* (Kur'an Tefsirlerinde Kevkeb Ve Kevakib Terimlerine Dayalı Olarak Gezegen Anlayışı)

7. Hafas Furqani, Mohamed Aslam Haneef: Qur'anic Concepts of Man and Nature and Their Ethical Implications for Human Behavior: Developing an Alternative Islamic Framework (Kur'an'daki İnsan Ve Doğa Kavramları Ve Bunların İnsan Davranışına İlişkin Ahlakî Uygulamaları: Alternatif Bir İslam Çerçevesi Geliştirme)

3.1.2. Dergiye Katkı Sunan Ülkeler

Dergide yayımlanan 301 makalenin 213'ü Malezya'dan gelmiştir. Diğer ülkelerden gelen yayınlarda Türkiye önemli farkla ilk sırada yer almaktadır:

Şekil 2: Diğer Ülkelerden Yayımlanan Makale sayısı

Yukarıdaki grafiğin işaret ettiği sayılar, Türk ilahiyatçıların *al-Shajarah* dergisine yayım göndermeye cesaretlendirici niteliktedir. Zira dergide Malezya ile sosyokültürel açıdan pek çok yakınlığı olan Endonezya'dan daha fazla Türkiye'den gönderilen makalelerin yayımlandığı görülmektedir. Diğer taraftan Malezya'da yükseköğrenim düzeyindeki akademik yapılanmanın mimarı olan öğretim üyeleri çoğunlukla Câmiu'l-Ezher mezunudur. Buna rağmen dergide Mısır'dan sadece bir makale yayımlanmıştır. Aşağıdaki tablo ile dergide makalesi yayımlanan Türk akademisyenlerin makale künye bilgileri paylaşarak derginin ne tür çalışmalara karşı ilgili olduğu hususunda bir fikir verilmek istenmektedir:

3.1.3. Dergiye Katkı Sağlayan Türk Yazarlar

Serdar Demirel, "Modern Criticism of the Sahabah: an Appraisal", *al-Shajarah* 22/1 (2017), 65-83.

Sabri Orman, "Market Supervisor/Inspector" and "Public Moral Officer" as Translations of the Term Muhtasib: an Evaluation of Their Appropriateness", *al-Shajarah* 15/2 (2010), 229-242.

Alaettin Tekin, "Restoration of Riau Sultanate-Ottoman Relations (1857-1904) Explanatory Factors", *al-Shajarah* 26/2 (2021), 177-196.

Alparslan Açıkgeç, “The Konya School of Philosophy as a Historical Framework of Ottoman Thought”, *al-Shajarah* 17/1 (2012), 1-23.

Mehmet Mr. Tumay, “Lessons from a Secular State: Essence of The Constitution and Its Implication on Judicial Interpretation of Human Rights Provisions in Turkey and Malaysia”, *al-Shajarah* 24/2 (2019), 167-183.

Şahin Bican, “A Liberal Approach to the Islamic System of Dhimmah”, *al-Shajarah* 19/1 (2014), 21-53.

Abdullah Fatimah, “The History of Islam in The Malay Archipelago: an Analytical Study Of Abdullah Bin Nuh's Works”, *al-Shajarah* 23/1 (2018), 247-268.

Hueseyin Caksen, “Samuel Johnson's Thoughts About Islam”, *al-Shajarah* 27/2 (2020), 403-412.

Alip Veliu, “Ibn Sina's Commentary on Surat Al-Ikhlâs an Analysis of an Original Manuscript”, *al-Shajarah* 16/2 (2011), 253-272.

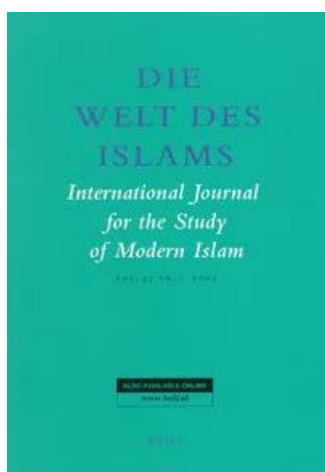
Süleyman Temiz, “Erdogan's Political Leadership and Foreign Policy Nexus: The Case of the Syrian Refugee Crisis and Turkey's Role”, *al-Shajarah* (2018), 123-136.

Alparslan Açıkgeç, “Development of Islamic Education In The Ottoman Period”, *al-Shajarah* 15/1 (2010), 1-27.

Caner Taslaman, “Argument on The Ontology Required by Natural Desires: Finding the Water Of Life Where Others Drown”, *al-Shajarah* 18/2 (2013), 203-227.

Ahmad Murad Merican, Tayfun Akgun, The Consciousness of Turkiye in Malaysia: Ottoman History in Malaysian Secondary History Textbooks (1989-2022), *al-Shajarah* 28/2 (2023), 281-313.

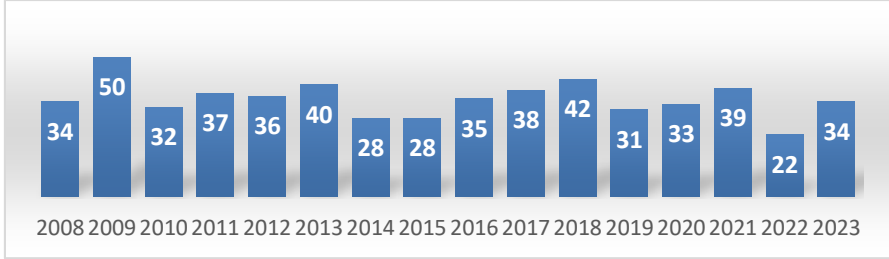
3.2. Welt Des Islams

Hollanda merkezli BRILL yayınevinin köklü İslami araştırmalar dergilerinden olan *Welt Des Islams* 1913 yılında kurulmuştur. WOS veri tabanında 2008-2023 yılı arasında dergiye ait 559 makale dizinlenmektedir. 375 yazarın katkı sunduğu derginin yıllara göre makale sayı dağılımı aşağıdaki şekildedir:

3.2.1. Yıllara Göre Makale Dağılımı

Şekil 3: 16 Yılda Yayımlanan Makale Sayıları

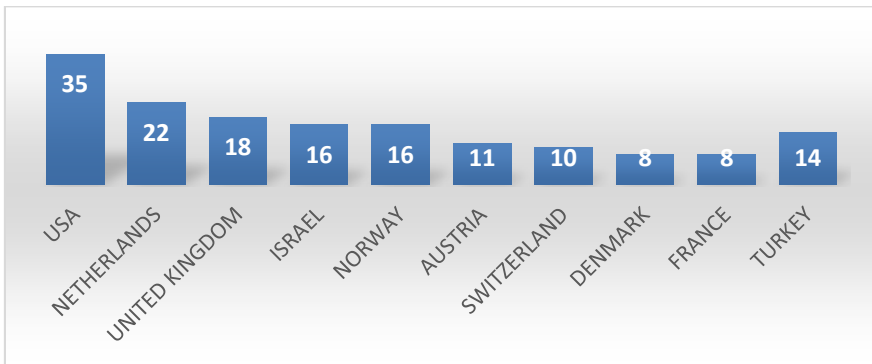

Yukarıdaki grafikte derginin genel anlamda düzeni oturmuş istikrarlı bir yayım hayatına sahip olduğu görülmektedir. 16 yıllık ortalama makale sayısı bir yılda 35 yayına tekabül etmektedir. Dergide yayımlanmış 559 yayının 308 tanesi kitap incelemesi (book review) çalışmasıdır. Türk dergilerinde hiç alışık olmadığımız bu sayıya göre derginin yayınlarının yarısından fazlası eser kritiğine tahsis edilmiştir. Derginin bu yaklaşımından kitap incelemesi türü çalışmalara teşvik ettiği anlaşılmaktadır.

3.2.2. Dergiye Katkı Sunan Ülkeler

Almanya menşeli olan dergide kendi ülkesinden toplam 119 makale yayımlanmıştır. Diğer ülkelerden gelen yayınların sayısı grafikte şöyledir:

Şekil 4: Ülkelere Göre Yayın Sayıları

Grafiğin çubukları içerisinde Türkiye'nin yerinin Türk ilahiyatçılarının iyimser bir mesaj verdiği söylenebilir. Zira Türk araştırmacılarının yayın sayısı, dergide yayınlarının daha fazla olması beklenen Fransa'dan çok daha yüksektir. Aşağıda künye bilgileri paylaşılacak

olan Türk yazarlara ait makale künyelerine bakıldığında derginin ne tür makalelere açık olduğu hakkında bir izlenim oluşacaktır:

3.2.3. Dergiye Katkı Sağlayan Türk Yazarların Makale Künyeleri

Necati Alkan, "Fighting for the Nusayri Soul: State, Protestant Missionaries and the 'Alawis in the Late Ottoman Empire", 2012 52 1: 23-50.

Sehnaz Sismanoğlu Simsek, "Le Comte de Monte-Cristo in Karamanlidika: In the Footsteps of Teodor Kasap", 2023 63 (3): 337-362.

Uğur Bahadır Bayraktar, "Feud, Law, and Society in Mid-Nineteenth-Century Northern Albania", 2023 63 (3): 269-301.

Günül Özlem - Ayaydın Cebe, "To Translate or Not to Translate? 19th Century Ottoman Communities and Fiction", 2016 56 (2): 187-222.

Lerna K. Yanik, "Bringing the Empire Back In: The Gradual Discovery of the Ottoman Empire in Turkish Foreign Policy", 2016 56 (3-4): 466-488.

M. Talla Çiçek, "Visions of Islamic Unity: A Comparison of Djemal Pasha's al-Sharq and Sharif Husayn's al-Qibla Periodicals", 2014 54 (3-4): 460-482.

Şerife Eroğlu Memiş, "Petitioning the Waqf Cases: Conflict over the Abu Madyan Waqf, Old City of Jerusalem, at the Beginning of the Twentieth Century", Jul 2022 62 (2): 220-251.

Günül Özlem - Ayaydın Cebe, "Smile of the Crescent: Constructing a Future Identity Out of Historical Ambiguity in İstiklal Marşı (with Translation)", Mar 2023 63 (1): 76-106.

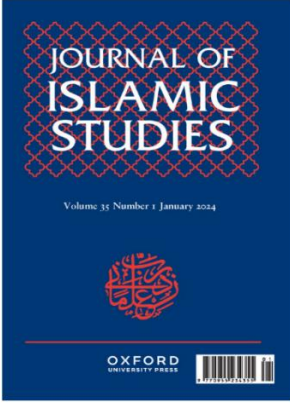
Vefa Erginbaş, "Ottoman Sunnism: New Perspectives", 2023 63 (3): 372-375.

Mark Soileau, "Conforming Haji Bektash: A Saint and His Followers between Orthopraxy and Heteropraxy Humanist Mystics", 2014 54 (3-4): 423-459.

Erdem Sönmez, "Nationalism and the Commemoration of Saints in Turkey", 2023 63 (1): 142-144.

Filiz Esther Voswinckel, "Islam through Objects", 2023 63 (1): 127-132.

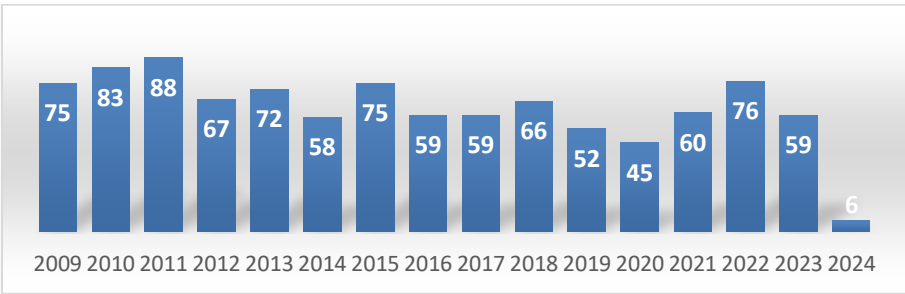
3.3. Journal of Islamic Studies

Oxford Üniversitesi bünyesinde bulunan Oxford Centre for Islamic Studies (Oxford İslam Araştırmaları Merkezi), kurulduğu 1985 yılından bu yana İslam ve Müslüman topluluklar üzerine kapsamlı çalışmalar yapmaktadır. Merkezin akademik yayın organı olan dergi ilk sayısını 1990 yılında yayımlamıştır. Jenerik sayfasında (Abstracting and Indexing Services) derginin tarandığı indeksler arasında SSCI indeksi görülmektedir. Bu bilgi güncel değildir. Journal of Islamic Sciences AHCI indeksi tarafından taranan bir dergidir. Derginin kapsamı ise tarih, coğrafya, siyaset bilimi, ekonomi, antropoloji, sosyoloji, hukuk, edebiyat, din, felsefe, uluslararası ilişkiler, çevre ve kalkınma sorunları olarak belirlenmiştir.

3.3.1. Yıllara Göre Makale Sayıları

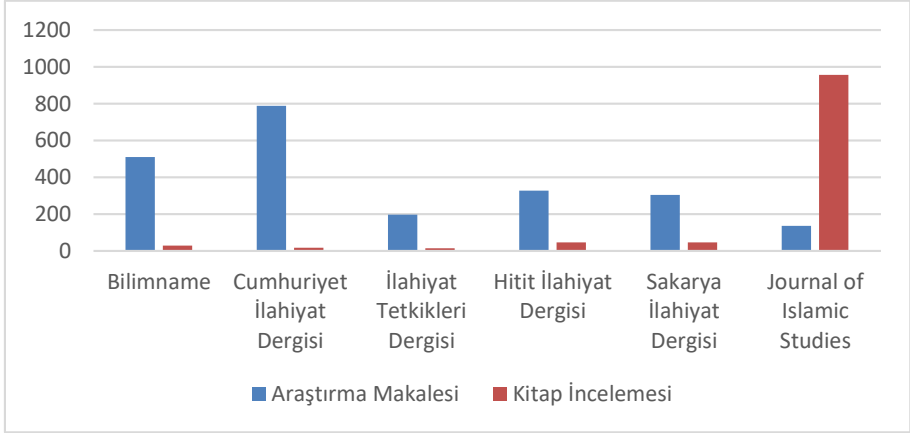
Şekil 5: Yıllara Göre Makale Sayıları

Derginin yıllar içerisindeki yayım seyrine bakıldığında gayet istikrarlı bir gidişata sahip olduğu görülmektedir. *Journal of Islamic Studies*'in yayım türlerine bakıldığında, derginin şartırtıcı bir şekilde neredeyse tamamen kitap incelemesi çalışmalarına tahsis edildiği görülmektedir. Zira dergide 134 araştırma makalesi yayımlanmışken kitap incelemesi türü yayınların sayısı 955'tir. Aradaki bu devasa fark, Türk ilahiyat dergi yayıncılığı açısından anlaşılabilir seviyenin çok üzerindedir. Bir önceki başlıkta ele alınan *Welt Des Islams* dergisinde de görüldüğü gibi bu derginin de kitap inceleme türü çalışmalara kapılarını

sonuna kadar açtığı rahatlıkla söylenebilir. Kitap incelemesi türü çalışmalara yer vermesi bakımından derginin ESCI dizinde taranan bazı Türk ilahiyat dergileri ile karşılaştırılması, aradaki yaklaşım farkını ortaya koymasına bakımından faydalı olacaktır.

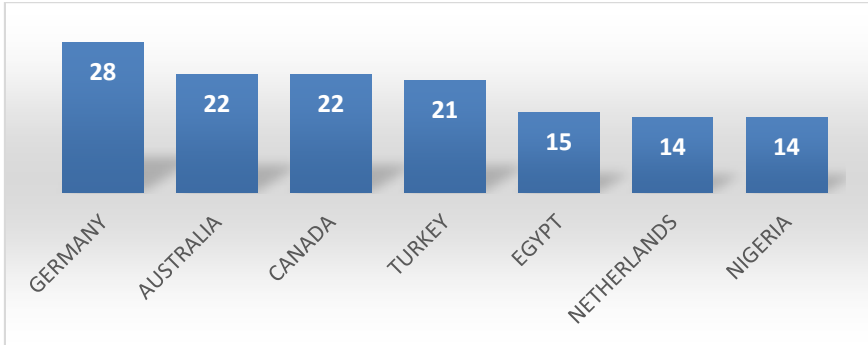
Şekil 6: Araştırma Makalesi ve Kitap İncelemesi Yayın Sayısı Karşılaştırması

3.3.2. Ülkelerin Katkısı

Dergi, İngiltere'den 312, ABD'den 286 makale yayımlamıştır. İngiltere ve Amerika dışındaki ülkelerin dağılımı ise şu şekildedir:

Şekil 7: Dergide En Çok Yayını Olan Ülkeler

3.3.3. Türkiye'den Gelen Yayınlar

21 çalışmanın sadece 7 tanesi araştırma makalesidir. Diğerleri book review olduğu için burada sadece araştırma makalelerinin künyeleri verilecektir:

Fezullah Yılmaz, Overcoming Nihilism Through Sufism: An Analysis of Iqbal's Article on 'Abd Al-Karim Al-Jili, 2019 30 (1): 69-96.

Boğaç Ergene, Atabey Kaygun, Semantic Mapping of An Ottoman Fetva Compilation: Ebussuud Efendi's Jurisprudence Through A Computational Lens, 2021 21 (1): 62-115.

Alp Topal, Against Influence: Ziya Gokalp in Context and Tradition, 2017 28 (3): 283-310.

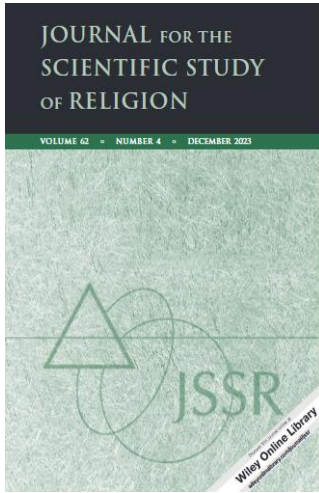
Resul Ay, Sufi Shaykhs and Society in Thirteenth and Fifteenth Century Anatolia: Spiritual Influence and Rivalry, 2013 24 (1): 1-24.

Şeyma Afacan, Idle Souls, Regulated Emotions of a Mind Industry: A New Look at Ottoman Materialism, 2021 32 (3): 317-353.

Çetin Altan, Oghuz Turks in the Account of a Mamluk Historian, 2009 20 (3): 376-382.

Mustafa Macit Karagözoğlu, Contested Avenues in Post-Classical Sunni Hadith Criticism: A Reading Through the Lens of Al-Mughni an Al-Hifz Wa-L-Kitab, 2018 29 (2): 149-180.

3.4. Journal for the Scientific Study of Religion

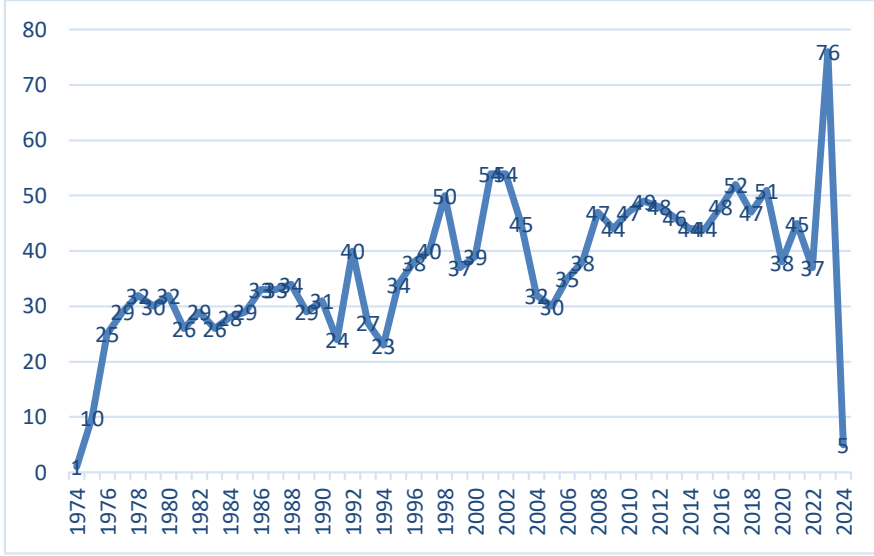

Önceki dergilerden farklı olarak *Journal for the Scientific Study of Religion (JSSR)* özellikle İslami araştırmalara değil, bir olgu olarak din konulu tüm çalışmalara tahsis edilmiş bir dergidir. Dergi, SSCI ve AHCI indeksleri tarafından taranan oldukça saygın bir dini araştırmalar dergisi olarak öne çıkmaktadır. Derginin anahtar kelimeleri arasında herhangi bir din geçmez. Derginin ilgi alanına giren anahtar kelimeler, JSSR'ye makale göndermek isteyen Türk ilahiyatçılarına fikir verecektir: *Study of religion, religion, religious, studies, study, scientific, journal, theology, society, SSSR, sociology, politics, psychology, philosophy, moral, ethical, social, belief, comparative, empirical, article, reviews, book, periodical, analysis, research.*

Akademik yayıncılıkta dünyanın lider yayınevlerinden biri olan Wiley'in yayım organlarından olan JSSR, 1974 yılında yayım hayatına başlamıştır. Dergi, 2022 yılında JCI 2,43 etki faktörü ile Q2 kategorisinde yer almaktadır. Bu bakımdan JSSR, dini araştırmalar alanında -dizinlenme bakımından- dünyanın en muteber dergisi olarak kabul edilmektedir.

3.4.1. Derginin Yıllara Göre Makale Sayıları

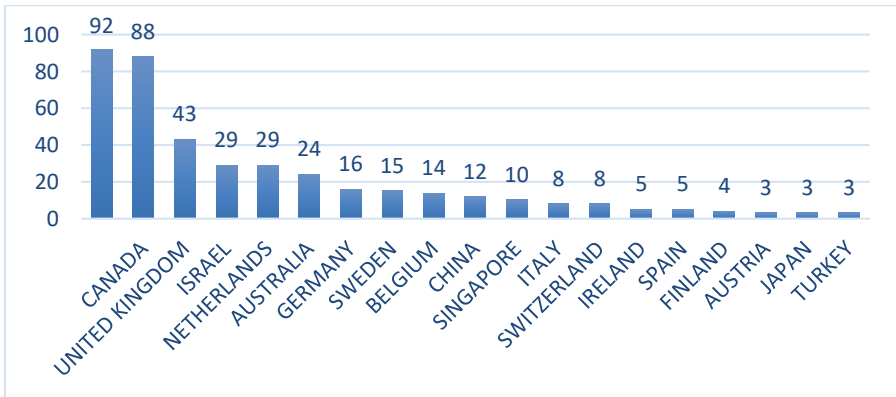
Şekil 8: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

3.4.2. Ülkelerin Katkısı

Amerikalı bir kuruluş olması hasebiyle dergide yayımlanmış makalelerin kahir ekseriyetini teşkil eden 1416 makale ABD'den yayımlanmıştır. Diğer ülkelerin makale sayıları aşağıdaki şekildedir:

Şekil 9: Dergide En Çok Yayını Olan Ülkeler

3.4.3. Türk Yazarların Makaleleri

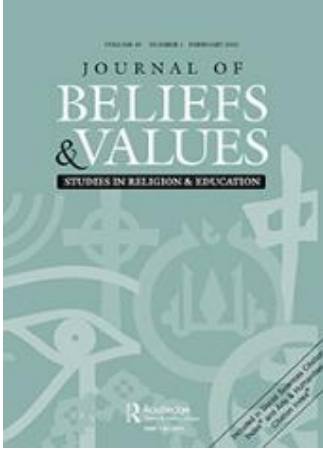
Murat Çokgezen, “Can the State Make You More Religious? Evidence from Turkish Experience”, 2022 61 (2): 349-373.

Aysel Madra, “Interventionist Secularism: A Comparative Analysis of the Turkish Grand National Assembly (1923-1928) and the Indian Constituent Assembly (1946-1949) Debates”, 2015 54(2): 222-241

Rezzan Alağöz - Nuray Karaman, “Liberal Sexual Morality, Religion, and Attitudes Toward Abortion in Turkey, 2021 60 (4): 914-933.

Ahmet İçduygu, “The Effect of International Migration on Religious Observance and Attitudes in Turkey”, 1998 37 (4): 596-607.

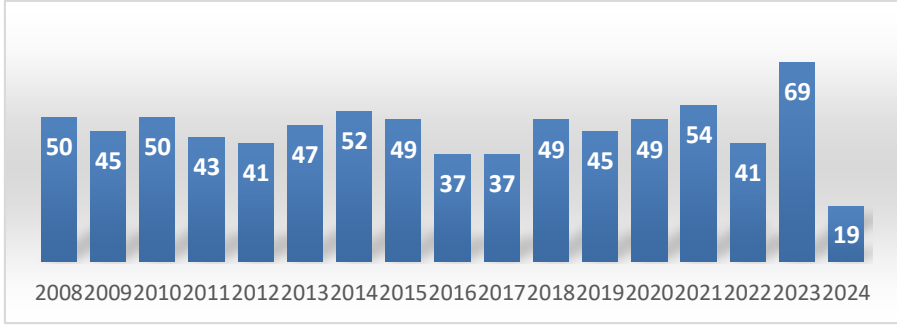
3.5. Journal of Beliefs Values Studies in Religion Education

İlk sayısını 1984 yılında yayımlayan *Journal of Beliefs Values*, yaklaşık 40 yıldır din araştırmalarında alanın öncü dergileri arasında yer almaktadır. 2022 yılında 1,56 etki faktörü ile SSCI dizinin Q4 kategorisinde yer alan *Journal of Beliefs Values*, İngiltere'nin köklü yayınevlerinden olan Routledge Journals, Taylor & Francis Ltd'nin akademik yayın organlarından birisidir. Derginin sayıları WOS'ta ilk olarak 2008 yılında taranmaya başlamıştır. Derginin yıllara göre makale yayım dağılımı aşağıdaki grafikte görülecektir:

3.5.1. Yıllara Göre Makale Dağılımı

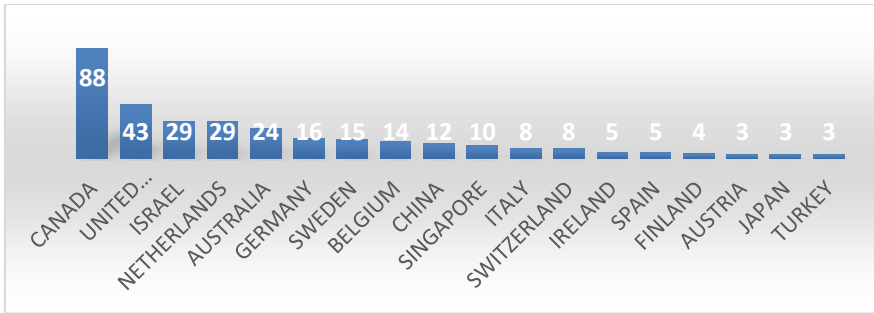
Şekil 10: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

3.5.2. Ülkelere Göre Dağılım

Dergide yayımlanan makalelerin 1416 tanesi ABD'den gelmiştir. Bu sayı dışarıda bırakılmak kaydı ile diğer ülkelerden gelen yayın sayıları şu şekildedir:

Şekil 11: Ülkelere Göre Dağılım

3.5.3. Türk Yazarlar

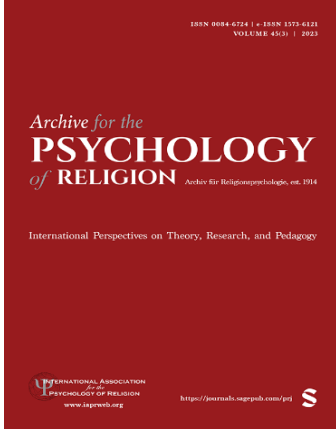
Ufuk Ok, "Religious Attitude Scale (Islam): Introducing and Instrument Originated in Turkish for International Use", 2016 37 (1): 55-67.

Fatma Kurttekin, "Religious Education of Children in Interfaith Marriages", 2020 41 (3): 272-283

Latif Dilek, "Considering Religious Education in Context: Politics, Reform and Debates Among Turkish Cypriots", 2019 40 (1): 64-76.

Gökhan Arslantürk - Dinçkan Harput, "Prosociality, Religiosity and Values in Adolescence: Comparing the Impact of Religious and General Schooling in Turkey", 2021 42 (3): 348-362.

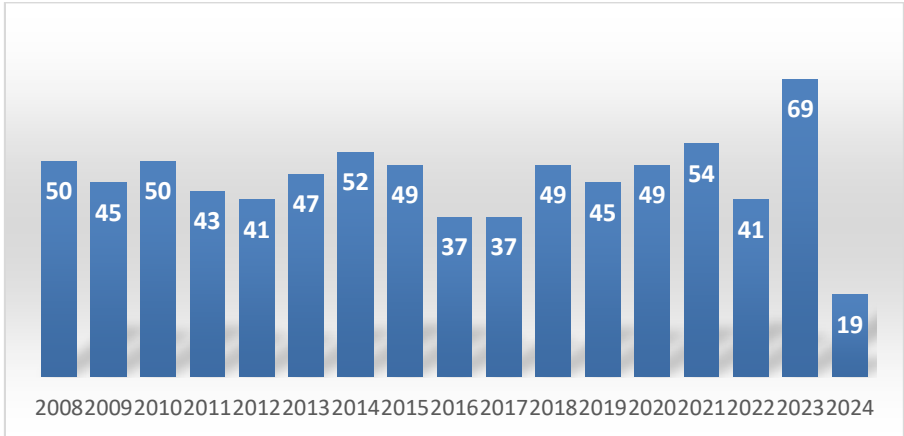
3.6. Archive for the Psychology of Religion

Amerika Birleşik Devletleri'nin sosyal bilimler alanında en köklü dergilerinin yayıncılığını yapan Sage Publications, yılda 850'nin üzerinde yeni kitap ve 800'ün üzerinde dergi yayımlıyor olmakla sadece Amerika'da değil, dünya çapında öne çıkan yayınevleri arasında yer almaktadır. Sage Publications'ın yayınlarından olan *Archive for the Psychology of Religion* din psikolojisi alanındaki çalışmalara tahsis edilmiştir. 2022 yılında 1,6 etki faktörü ile Q4 kategorisinde yer almıştır. Derginin ilahiyat fakültelerindeki din psikolojisi anabilim dalı araştırmacılarına doğrudan hitap ettiği görülmektedir.

3.6.1. Yıllara Göre Dağılım

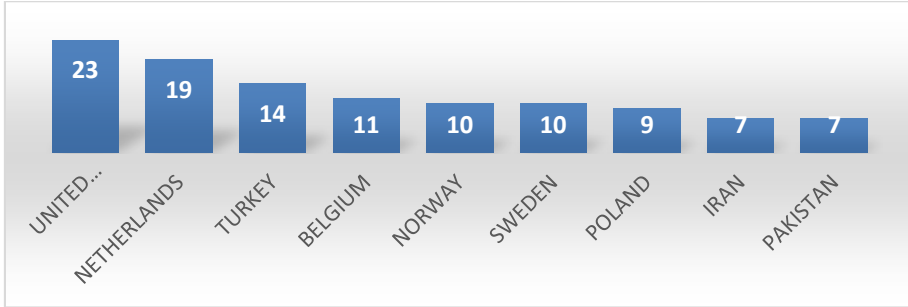
Şekil 12: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

3.6.2. Ülkelere Göre Dağılım

Dergide 2008-2024 yılları arasında yayımlanmış 275 makaleden 79'u ABD üniversitelerinden gelmiştir. Diğerlerinin dağılımı şu şekildedir:

Şekil 13: Dergide En Çok Yayımlı Olan Ülkeler

ABD dışındaki ülkeler arasında 14 makale ile Türkiye 3. sırada yer almaktadır.

3.6.3. Türk Yazarlar

Zeynep Burcu Uğur, “Does Ramadan Affect Happiness? Evidence from Turkey”, 2018 40 (2-3): 163-175.

Ali Ayten, “How Religion Promotes Forgiveness: The Case of Turkish Muslims”, 2012 34 (3): 411-425.

Gözde Demir Özdikmenli - Birsen Şahin Kütük, “The Role of Parents, Siblings, Peers, Relatives and Other Agents in Turkish-Muslim Emerging Adults' Religious Socializations”, 2012 34 (3): 363-396.

Adem Şahin, “Reflections on the Possibility of an Islamic Psychology”, 2013 35 (3): 321-335.

Ufuk Ok, “Cognitive Conflict and Well-Being Among Muslim Clergy”, 2009 31 (2): 151-176.

Hasan G. Bahçekapılı - M. Barış Sevi, “Intergroup Tolerance Leads to Subjective Morality, Which in Turn is Associated with (But Does Not Lead To) Reduced Religiosity”, 2020 42 (2): 232-243.

Y. Bayramoğlu - Mehmet Harma - Onurcan Yılmaz, “The Relationship Between Attachment to God, Prosociality, and Image of God”, 2018 40 (2-3): 202-224.

Zühal Ağılkaya Şahin, “The Problem of Appropriate Psychology of Religion Measures for Non-Western Christian Samples with Respect to the Turkish-Islamic Religious Landscape”, 2012 34 (3): 285-325.

Asım Yapıcı - F. Işıl Bilican, “Depression Severity and Hopelessness Among Turkish University Students According to Various Aspects of Religiosity”, 2014 36 (1): 53-69

Ferdi Kırac, “The Mediating Role of Self-Esteem in the Relationship Between Childhood Maltreatment and God Image Among Turkish Muslims”, 2021 43 (3): 297-316.

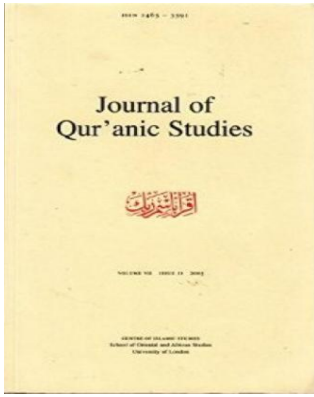
Hasan Kaplan, Belief in a Just World, Religiosity and Victim Blaming, 2012 34 (3): 397-409.

Muhammed Kızılgöçür - Murat Yıldırım, "Fear of Covid-19, Death Depression and Death Anxiety: Religious Coping as a Mediator", 2023 45 (1): 23-36.

Zühal Ağılkaya - RW Hood, "Introduction to the Special Issue: Psychology of Religion in Turkey", 2012 34 (3): 281-284.

Fatma Gül Cirhinlioğlu - Gözde Demir Özdikmenli, "Religious Orientation and Its Relation to Locus of Control and Depression", 2012 34 (3): 341-362.

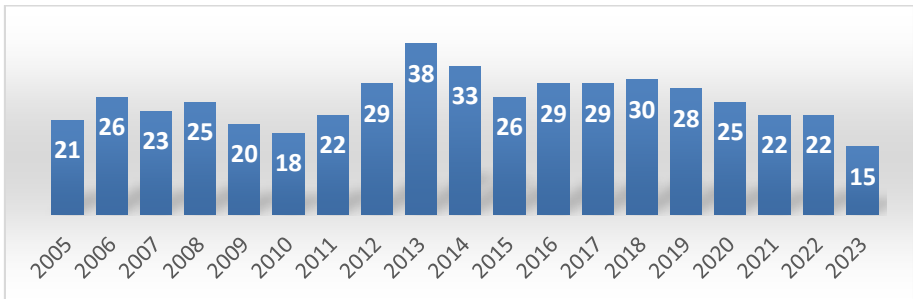
3.7. Journal of Quranic Studies

Londra Üniversitesi Oryantal ve Afrika Çalışmaları Okulu'nun (School of Oriental and African Studies) yayın organı olan *Journal of Quranic Studies*, Edinburgh University Press tarafından yayımlanmaktadır. İlk sayısını 1999 yılında yayımlayan dergi, 2013 yılına kadar yılda 2 sayı çıkarmış ve bu yıldan sonra yılda 3 sayı çıkarmaya başlamıştır. Aşağıdaki grafikte 2013 yılındaki ani yükselişin nedeni bu sayı artışı olmalıdır. WOS veri tabanında taranan 2005-2023 arası makale sayısı 481 olup yıllara göre dağılımı şu şekildedir:

3.7.1. Yıllara Göre Dağılım

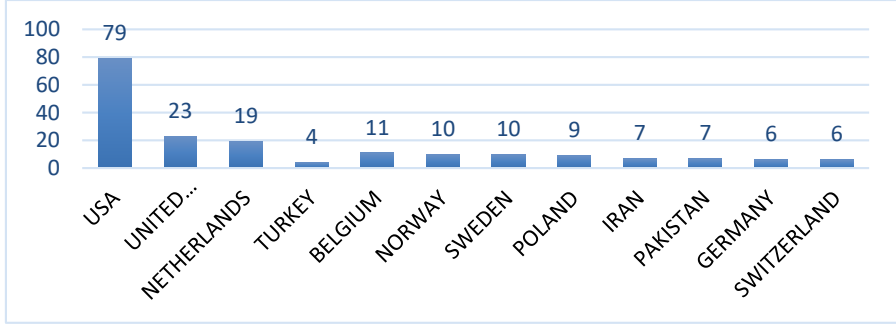
Şekil 14: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

3.7.2. Ülkelere Göre Dağılım

Dergide yayımlanan makalelerin 79'u Amerikan üniversitelerinden gelmiştir. İkinci sırada doğal olarak İngiltere yer almaktadır. Anlaşılan, dergi oryantalistik çalışmaların yoğun olarak yapıldığı ABD'li araştırmacılara öncelik tanımaktadır.

Şekil 15: Dergide En Çok Yayımlı Olan Ülkeler

3.7.3. Türk Yazarlar

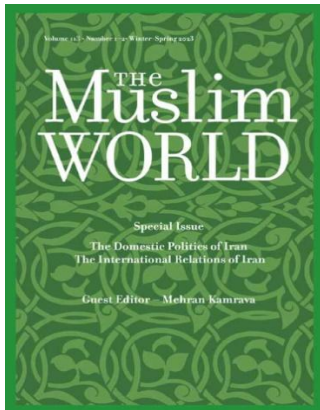
Umud Azak, “Translating the Qur'an in an Age of Nationalism: Print Culture and Modern Islam in Turkey”, 2018 20 (1): 105-110.

Omneya Ayad, “Ibn Ajiba's 'Oceanic Exegesis of the Qur'an': Methodology and Features”, 2021 23 (3)

Chahanovich W. Sasson, “The Qur'an: Epic and Apocalypse”, 149-155

Mehmet Akif Koç, “The Influence of Western Qur'anic Scholarship in Turkey”, 2012 14 (1):

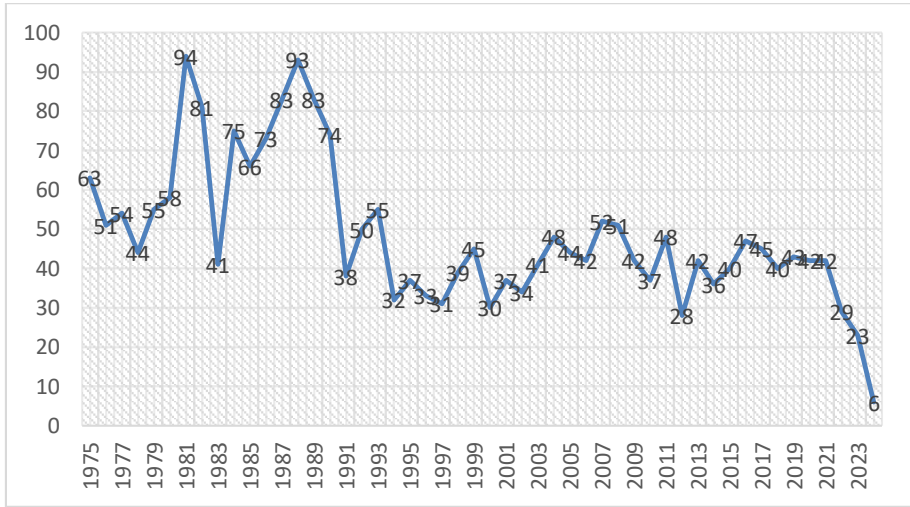
3.8. The Muslim World

İlk olarak 1911 yılında kurulan ve 1938 yılından itibaren de ABD Hartford International University tarafından editörlüğü yürütülen *The Muslim World*, yukarıda bilgileri verilen WILEY Yayınları arasında yer alan bir akademik dergidir. AHCI dizin tarafından taranan derginin etki faktörü 2022 yılında 0,51'dir. WOS veri tabanında derginin 1975-2024 yılları arasında taranan toplam 2417 makalesi mevcuttur. 1398 yazarın katkı sunduğu yayınların 1219'u kitap incelemesi, 1060'ı da araştırma makalesidir.

3.8.1. Yıllara Göre Makale Dağılımı

Şekil 16: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

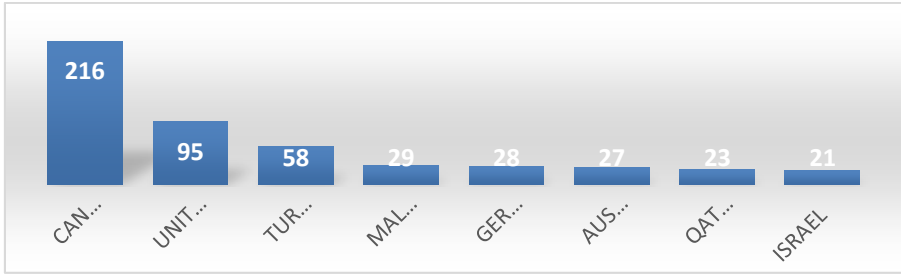

Yukarıdaki görselde 1988 yılından itibaren makale sayısında bir azalma dikkat çekse de ortalama yıllık 40 civarında makale sayısıyla *the Muslim World*, alan araştırmacıları nezdinde ilgi gören bir dergi olarak yayım hayatına devam etmektedir. Dergi editörünün Timur Yuskaev adında Müslüman bir akademisyen oluşu ve ABD'de manevi danışmanlık ve rehberlik alanında öne çıkan bir kurumda görev alması, *the Muslim World* dergisini Müslüman araştırmacılar nezdinde tercihe şayan bir hale getirmiştir.

3.8.2. Ülkeler

Dergide yayımlanan 2417 yayından 1283'ü ABD'deki araştırmacılar tarafından kaleme alınmıştır. Bunun dışında kalan yayınların ülkelere göre dağılımı şu şekildedir:

Şekil 17: Dergide En Çok Yayını Olan Ülkeler

3.8.3. Türk Yazarlardan Makaleler

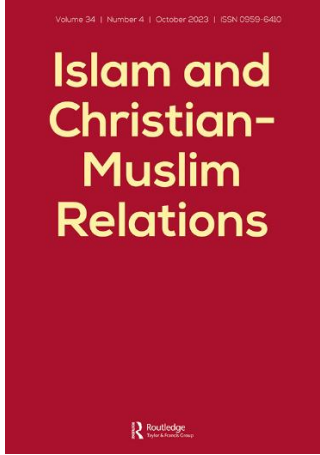
58 makale içerisinde 47 makale araştırma makalesidir. Bu makalelerin tamamının yazar ve künye bilgileri çalışmada hayli yer işgal edeceği için bu çalışmaların yazar ile yayının makale yıl/cilt/sayı/sayfa sayısı bilgileri verilmeyecektir.

- The Social Status of the PRA in Turkey and Its Overall Assessment: Common Public Opinion
- Can the Quran Support Darwin? An Evolutionist Approach by Two Turkish Scholars after the Foundation of the Turkish Republic
- The Influence of Ibn Sina on al-Ghazzali in Qur'anic Hermeneutics
- Kyrillos Loukaris' Legacy: Reformation as a Catalyst in the 17th Century Ottoman Society
- A "Revolutionary" Kurdish Mullah from Turkey: Mehmed Emin Bozarslan and His Intellectual Evolution
- Writing History at the Ottoman Court, Editing the Past, Fashioning the Future
- Religion and Ethnicity in the Construction of Official Ideology in Republican Turkey
- The Presidency of Religious Affairs and the Principle of Secularism in Turkey
- Critical Approaches to the PRA (Presidency of Religious Affairs)
- Civil Society, Islam and Democracy in Turkey: A Study of Three Islamic Non-Governmental Organizations
- Avicenna's Position Concerning the Basis of the Divine Creative Action
- 75 Years of Higher Religious Education in Modern Turkey
- Intellectual Traditions in Islam
- Trouble Wherever They Went: American Missionaries in Anatolia and Ottoman Syria in the Nineteenth Century
- The Problem of Evil: Ibn Sina's Theodicy

- Sayyids and Sharifs in the Ottoman State: On the Borders of the True and the False
- Diyanet and Politics
- A Portrait of the Ottoman Cities
- The Turkish Diyanet Foundation
- Umma: A Modern Turkish Approach
- Intellectual Foundations and Transformations in an Imperial City: Istanbul from the Late Ottoman to the Early Republican Periods
- The Ottoman Foundation of the Turkish Republic's Diyanet: Ziya Gokalp's Diyanet İşleri Nazâratı
- Turkey-Religiosity and the PRA (Presidency of Religious Affairs)
- The Significance of the Other in Islam: Reflections on the Discourse of a Nazshibandi Circle of Turkish Origin in London
- Nursi's Call for Faith-Based Interfaith Cooperation
- The dialogue of Two Institutions: The Vatican and the PRA
- Islamic Fundamentalism And Women In Turkey
- Education in the Name of Order and Progress: Reflections on the Recent Eight Year Obligatory School Reform in Turkey
- Religious Services of the PRA (Presidency of Religious Affairs)
- Transferring Ttraditional Islamic Ddisciplines into Modern Social sSciences in Late Ottoman Thought: The Attempts of Ziya Gokalp and Mehmed Serafeddin
- The Sheikh and the Missionary: Notes on a Conversation on Christianity, Islam and Kurdish Nationalism
- Competing Occidentalisms of Modern Islamist Thought: Necip Fazil Kısakurek and Nurettin Topcu on Christianity, the West and Modernity
- The Status and Function of the PRA in the Turkish Republic
- The Ibadi Approach to the Methodology of Qur'anic Exegesis
- The Interpretation of Islamic Sciences by the Muslim Minority in Bulgaria During the First Half of the 20th Century: The Case of Yusuf Ziyaeddin Ezheri
- Vying for Power and Influence in the Hijaz: Ottoman Rule, the Last Emirate of Abdulmuttalib and the British (1880-1882)
- Attempts to Revitalize Kalam in the Late 19th and Early 20th Centuries (Islamic Theology)

Dergide Diyanet İşleri Başkanlığı hakkında dikkat çekecek sayıda çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Diğer taraftan güncel politik konuların da ele alındığı dikkat çekmektedir. Dergide, M. Sait Özervarlı'nın 3 makalesi göze çarpmaktadır.

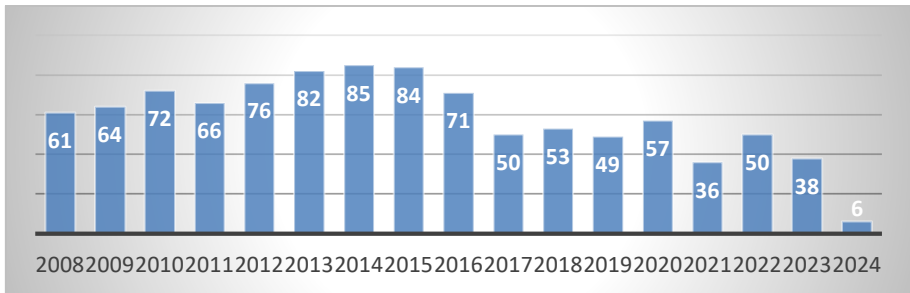
3.9. Islam and Christian-Muslim Relations

Islam and Christian-Muslim Relations dergisi daha önce hakkında bilgi verilen Taylor & Francis yayınevini akademik dergilerinden biridir. İlk sayısını 1990 yılında çıkaran dergi, 1996 yılından itibaren yılda 2 olan sayısını 3'e, 2001 yılında ise 4'e çıkarmıştır. 2008-2024 yılları arasında WOS verilerine göre dergide 570 yazar tarafından 1004 yayın kaleme alınmıştır. Batılı dergilerde görmeye alışık olduğumuz kitap inceleme yayın sıklığı *Islam and Christian-Muslim Relations* için de geçerlidir. Dergide 375 araştırma makalesine karşılık 607 kitap incelemesi yayımlanmıştır. AHCI dizinde taranan derginin etki faktörü 2022 yılı itibarıyla 1.30'dur. *Islam and Christian-Muslim Relations* dergisinin editörlüğünü İngiltere Birmingham Üniversitesi İlahiyat ve Din bölümünden Dr. Richard Todd ve ABD Notre Dame Üniversitesinden Prof. Gabriel Said Reynolds ve Dr. Mun'im Sirry yürütmektedir.

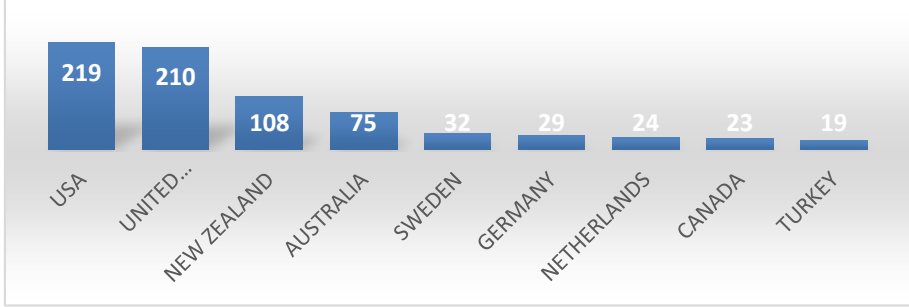
3.9.1. Yıllara Göre Dağılım

Şekil 18: Yıllara Göre Yayın Dağılımı

3.9.2. Ülkeler

Şekil 19: Dergide En Çok Yayını Olan Ülkeler

3.9.3. Türkiye'den Yazarlar ve Makaleleri

Hakkı Taş, “Can the Alevis Speak? The Politics of Representation in Early Writings on Alevism”, 2015 26 (3): 325-338.

Ali Çapar, “The Transformation of the Ottoman State's Relationship with the Nusayri/'Alawi Community in the Nineteenth Century”, 2024 (Early Access).

Ferhat Yöney, “Islam, the Divine Command Theory, and Religious Fundamentalism”, 2019 30 (4): 413-433.

İhsan Yılmaz, “Pakistan Federal Shariat Court's Collective İjtihad on Gender Equality, Women's Rights and the Right to Family Life”, 2014 25 (2): 181-192.

Mehmet Sait Reçber, “Religion After Enlightenment: The Case for İslam”, 2012 23 (3): 305-314.

Şükran Vahide, “Reconciliation with Christianity and the West in Said Nursi's Thought and Practice: An Overview”, 2008 19 (1): 17-23.

Burcu Kaya Erdem, “Adjustment of the Secular İslamist Role Model (Turkey) to the 'Arab Spring': the Relationship Between the Arab Uprisings and Turkey in the Turkish and World Press”, 2012 23 (4): 435-452.

Faruk Yashçimen, “The Committee of Union and Progress and the İraqi Shiites”, 2024 (Early Access).

Değerlendirme ve Öneriler

Bu makalenin sonucu olarak öncelikle şunu hatırlatmakta fayda olacaktır. İlahiyat fakültelerinde çalışan akademisyenlerin yayın yapabileceği dergiler, burada incelenenlerle sınırlı değildir. Bu çalışmada sadece yabancı yayın denildiğinde ilk akla gelen ve Türk yazarların makalelerini yayımladığı dergiler hakkında bilgi verilmiştir. Diğer taraftan bir

Türk ilahiyatçısının SSCI ve AHCI dizinlerde taranan dergilerde yayın yapması için daha önce bir Türk akademisyenin o dergide yayın yapmış olması da bir yayın ölçütü değildir. Bu çalışma, yabancı dergilerde yayın yapmak isteyen ilahiyat akademisyenlerine uygun dergi bulmada kolaylık sağlamak amacıyla kaleme alınmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta bulunmaktadır. O da kaynakçada web adresleri verilen dergilerin güncel dizinlenme (Core Collection) bilgileri için her hâlükârda Web of Science sitesine müracaat edilmesidir. Zira hedeflenen derginin bu makalenin yayımlandığı tarihten sonra ilgili dizinlerden çıkarılma ihtimali söz konusudur. Çalışmada üzerinde durmadığımız diğer bir hususu burada vurgulu bir şekilde dile getirmek gerekmektedir. Yabancı yayın için tavsiye ettiğimiz dergilere yayın göndermeden önce akla gelebilecek kritik sorular için dergi editörlüğü ile e-posta yoluyla iletişime geçmek oldukça faydalı olacaktır. Batılı dergilerin editöryal ekibinin kendilerine gelen e-postaları ciddiye aldıkları ve ivedi bir surette cevap verdikleri bilinmektedir.

Kaynakça | References | مصدر

- Aria, Massimo – Cuccurullo, Corrado. “Bibliometrix: An R-Tool for Comprehensive Science Mapping Analysis”. *Journal of Informetrics* 11/4 (2017), 959-975.
- Ellegaard, Ole. “The Application of Bibliometric Analysis: Disciplinary and User Aspects”. *Scientometrics* 116 (2018), 181-202.
- Ellegaard, Ole. Wallin, A. Johan. “The Bibliometric Analysis of Scholarly Production: How Great is the Impact?”. *Scientometrics* 105 (2015), 1809-183.
- Zeleznik Danica vd. “a Bibliometric Analysis of the Journal of Advanced Nursing 1976-2015”. *Journal of Advanced Nursing* 73/10 (2017), 2407-2419.
- Zupic, Ivan, Čater, Tomaž. “Bibliometric Methods in Management and Organization”. *Organizational Research Methods* 18/3 (2015), 429- 472.